KRIM 2004

KOORDINATNO IZHODIŠČE PRVE KATASTRSKE IZMERE NA OBMOČJU SLOVENIJE

Milan Brajnik

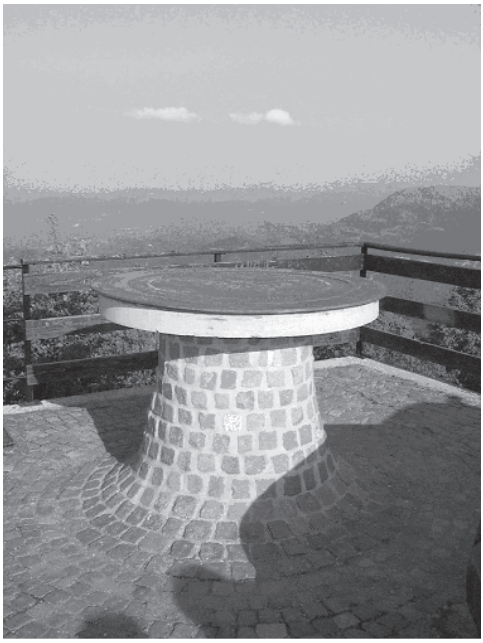

Letos mineva 10 let, odkar je Ljubljansko geodetsko društvo postavilo obeležje izhodišču krimskega koordinatnega sistema. Odmevna prireditev ob postavitvi je pomenila veliko priznanje stroki, Krim pa je postal razpoznaven simbol geodetske dejavnosti v Sloveniji.

Dogodke v stroki in širši družbi spremljamo vsi – nekateri površno, drugi skrbno ali celo s skrbjo. Že nekaj časa nas k aktivnosti in »izumljanju« lastne prihodnosti pozivajo tudi uvodničarji v Geodetskem vestniku. Letos se pomembni dogodki kopičijo v izjemno kombinacijo: 60 let Geodetske službe v Sloveniji, vstop v Severnoatlantsko vojaško zvezo, polnopravno članstvo v Evropski uniji, evropske in državnozborske volitve ter ne nazadnje uradni obisk predsednika Mednarodne zveze geodetov (International Federation of Surveyors FIG), ki za našo stanovsko organizacijo pomeni izjemno priznanje. Poleg strokovnega razvoja in oblikovanja novega lika geodeta pa mora stroka ta lik smelo in nenehno predstavljati okolici – tudi zato LGD ob podpori

Zveze geodetov Slovenije pripravlja za stroko pomembno prireditev ter k pomoči vabi celotno strokovno javnost!

Društvo bo 1. oktobra 2004, ob 13.00 uri, na vrhu Krima organiziralo proslavo ob pomembni obletnici in nanjo povabilo tuje goste, predstavnike državne ter lokalne uprave in tedanje udeležence. Ob proslavi bo vrsta spremljajočih aktivnosti, ki bodo zanimive tako za člane kot za širšo strokovno javnost, vse pa bodo dopolnilo k že tradicionalnemu junijskemu druženju geodetov na vrhu Krima.

PROGRAM PRIREDITEV

Mednarodni strokovni posvet »Geodetska izmera – obeti in realnost«
(četrtek, 30. 09. 2004)

Predavanje prof. dr. H. Magla, predsednika Mednarodne zveze geodetov – FIG
(petek, 01. 10. 2004)

Proslava ob 10-letnici postavitve obeležja na Krimu
(petek, 01. 10. 2004)

Sprejem župana občine Ig za udeležence proslave na vrhu Krima
(petek, 01. 10. 2004)

Razstava Krim 1994–2004
(petek, 01. 10. 2004)

Podroben program bo predstavljen v vabilu na prireditve, že ob tej najavi pa organizatorji izkoriščamo priložnost za vabilo k udeležbi v čim večjem številu.

Milan Brajnik, univ. dipl. inž. geod.
Geodetski inštitut Slovenije, Jamova 2, SI-1000 Ljubljana
E-pošta: milan.brajnik@geod-is.si

Slikovno gradivo: Miha Muck
GZS d.d., Zemljemerska 12, SI-1000 Ljubljana, Arhiv LGD
E-pošta: miha.muck@gzs-dd.si

OBČNI ZBOR IN IZOBRAŽEVALNI DAN DOLENJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

Vilma Jan Špiler

Geodeti Dolenjske in Posavja od Brežic do Grosupljega, od Črnomlja do Kočevja, ki smo združeni v Dolenjskem geodetskem društvu, smo se 1. aprila 2004 zbrali na letnem občnem zboru v Selu pri Radohovi vasi.

Dopoldanski del srečanja se je začel z ogledom samostana v Stični in nadaljeval z izobraževalnim delom v gostilni Kovačič v Štorovju. Vse prisotne člane omenjenega društva je pozdravil (danes že bivši) predsednik Dolenjskega geodetskega društva, Roman Novšak. Sledilo je predavanje Antona Kupica, državnega podsekretarja, ki je predstavil izvajanje Pravilnika o urejanju in spreminjanju mej parcel ter o evidentiranju mej parcel v zemljiškem katastru. Tomislav Kocuvan, državni podsekretar na Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, ki se pretežno ukvarja z reševanjem pritožb na II. stopnji, je kot naslednji predavatelj opozoril na nekatera določila v Zakonu o upravnem postopku in Zakonu o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot. Poudarek je bil predvsem na pomanjkljivostih in napakah, ki jih delajo geodetska podjetja in geodetske uprave pri tehničnem in upravnem delu geodetskih storitev. Na »zaslišanju« so bile vloge, zahtevki, vabila, zapisniki, ustne obravnave, odločbe ...

Slika 1: Anton Kupic v predavateljskem elementu. Vroče geodetske teme – razvnet predavatelj, ni kaj!

Slika 2: Vpliv geodezije. Le kakšna je tema predavanj, da je moški del občinstva tako resen, ženski del pa tako vesel?

Izobraževalnemu delu je sledil občni zbor, na katerem je bilo najprej predstavljeno poslovanje društva v letu 2003, nato pa so bili izvoljeni novi organi društva. Naloge novega predsednika so bile zaupane Damjanu Gregorčiču, direktorju geodetskega podjetja iz Bele krajine. Po končanem občnem zboru je sledilo družabno srečanje.

Ne glede na datum sklica, ni šlo za prvoaprilsko potegavščino. Vse napisano je resnica, čista resnica in nič drugega kot resnica ..., če prispevek zaključim v globalizacijskem duhu.

Pripravila: Vilma Jan Špiler
Fotografije: Janez Janežič

STROKOVNA EKSKURZIJA V NEK

Igor Karničnik

Ljubljansko geodetsko društvo je tudi letos organiziralo strokovno ekskurzijo, ki je povezala strokovni del z namenom dodatnega usposabljanja svojih članov in družabni del z zaključkom v sproščenem vzdušju kmečkega turizma.

Tokratna ekskurzija je potekala 8. aprila 2004 v samem srcu virov električne energije v Sloveniji – v Nuklearni elektrarni Krško (NEK). Število prijavljenih (52) je skoraj presegalo zmogljivosti velikega in udobnega turističnega avtobusa. Ta nas je že pred sedmo uro zjutraj čakal na parkirišču pod Dolgim mostom, kjer smo se – v preveč hladnem jutru za ta letni čas – zbrali za odhod. Vendar pa se je dan kljub obilnim snežnim padavinam prejšnjega dne oblikoval v čudovit sončen dan in s tem naše, že tako veselo vzdušje ponesel v višave.

Vožnja do prvega cilja je minila, kot bi mignil, in ob devetih smo, po krajšemu postanku za jutranjo kavico, že bili v Krškem v tamkajšnjem Kulturnem domu. Pričakal nas je predstavnik NEK-a. Po krajšem uvodnem nagovoru smo si ogledali predstavitveni film o NEK in menjavi uparjalnikov, ki so jo izvedli leta 2000. Marsikdo se bo spomnil prevoza velikanskega tovora iz

Slika 1: Zanimivo predavanje o geodetskih meritvah na objektih NEK so nam pripravili Simona Savšek Safić (FGG), Matej Tacer (IBE), Uroš Mikoš (IBE) (z leve proti desni), pri odgovorih na vprašanja je sodeloval tudi Dušan Vicentić (upokojenec, ex IBE) (zadaj).

Slika 2: Element goriva – inženirji iz NEK so nam podrobno opisali delovanje elektrarne in reaktorja.

Kopra v Krško, ko so skoraj 350-tonske nadomestne dele elektrarne prevažali s posebnimi tovornjaki, medtem ko smo navadni Zemljani v kolonah počasi vozili za njimi.

Zametki gradnje nuklearne elektrarne segajo v davno leto 1970, ko sta Slovenija in Hrvaška sklenili dogovor o gradnji elektrarne. 1. decembra 1974 je predsednik Tito vgradil temeljni kamen in skoraj desetletje kasneje, januarja 1983, je začela elektrarna komercialno delovati. Po nedavni zamenjavi uparjalnikov se je moč elektrarne povečala na 676 MW; tako elektrarna letno proizvede preko 5 milijard kWh električne energije. Priključena je na 400-kilovoltno omrežje za napajanje potrošnikov v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Za hlajenje kondenzatorja uporabljajo vodo reke Save, in sicer kar 20 kubičnih metrov na sekundo, kar jim zagotavlja temu namenjen jez.

Množica zgradb, predvsem reaktorska zgradba in jez na Savi, je podvržena tako vertikalnim kot horizontalnim pomikanjem. O tem so govorili kolegi mag. Uroš Mikoš, Matej Tacer in dr. Simona Savšek Safić. Po zanimivih predstavitvah in predavanju se je razvnela debata z obilico vprašanj. Očitno je tematika nuklearne elektrarne zelo pritegnila udeležence ekskurzije. Iz pogovorov smo izvedeli, da se nam do predvidenega konca delovanja leta 2022 oz. ob podaljšanju do leta 2042 ni bati, da bi se elektrarna pregloboko pogreznila v glinasto-peščene sloje pliocenskih usedlin Krškega polja.

Slika 3: Elektrarno smo si ogledali v dveh skupinah.

Zanimivo debato je prekinila ura, ki je neusmiljeno nakazovala na odhod proti elektrarni, kjer smo imeli najavljen obisk. Potekal je v dveh skupinah, po 30 in 28 oseb. Skupini sta si za vodenje po elektrarni razdelila dva (vsak polovico, pošteno) sistemska inženirja, ki sta delovanje elektrarne zelo dobro poznala. Uro in pol trajajoči ogled je potekal pod strogimi varnostnimi ukrepi. Opremili so nas z varnostnimi karticami, ob nas je bil ves čas tudi varnostnik. Stopnjo zanimanja za ogled elektrarne je nakazovala tudi množica vprašanj našemu vodiču, ki je moral kljub hrupu delujočih črpalk seznanjati občinstvo z delovanjem elektrarne.

Medtem ko je ena skupina raziskovala elektrarno, je druga skupina raziskovala lepote Posavja. Po kratkem obisku Kostanjevice na Krki v zgodnjem popoldnevu je sledil postanek za kavico oz. osvežilne napitke, ki je pognal kri po naših sonca željnih telesih. S tem se je strokovni del ekskurzije končeval, iz notranjosti praznih želodčkov pa se je že oglašal znani glas. Šofer nas je, kljub občasno adrenalinski vožnji, varno pripeljal do Treh lučk, zanimive restavracije v Sremiču nad Krškem, od koder se je razprostiral lep pogled na Krško. Kosilo je kar prehitro minilo ob dobri hrani in "zabavnem programu" lastnika ter skupini naših mladih kolegic, ki so pokazale svoje

Slika 4: Gostilna Tri lučke – poleg hrane so nam postregli tudi s kančkom zabave.

znanje igranja na domača glasbila. Restavracija je imela več zanimivih posebnosti, med katerimi nedvomno izstopa, po besedah gospodarja, največja preša za grozdje v Evropi. Pestro ponudbo bogati tudi razstava starega domačega orodja in posode ter drugih, skoraj že pozabljenih predmetov naših babic in dedkov.

In za konec? Kaj je lepšega, kot dan zaključiti z obiskom in ogledom vinske kleti, in, kakopak, obvezno pokušnjo vin, ki se je ob grizljanju sira končala v večernih urah. S prijetnimi vtisi smo končali še eno strokovno ekskurzijo Ljubljanskega geodetskega društva in udeleženci že z zanimanjem pričakujemo naslednjo.

Igor Karničnik
Geodetski inštitut Slovenije
Jamova 2
SI-1000 Ljubljana
E-pošta: igor.karnicnik@geod-is.si

Avtorja slik:
sliki 1 in 2 – Miha Muck, GZS d.d.
sliki 3 in 4 – Igor Karničnik, GIS

1. PLANINSKI POHOD NA URŠLJO GORO

URŠLJA GORA 2004

Darja Praprotnik, Jelka Mezner Kogelnik, Ivana Kotnik

Društvo geodetov severovzhodne Slovenije je za svoje kolege ter njihove družine 15. 5. 2004 organiziralo prvi pohod na Uršljo goro (1696 m), najbolj vzhodni vrh v Karavankah, z željo, da postane pohod tradicionalen. Organiziran bo vsako leto, tretjo soboto v maju. Na Goro, ki zaradi svoje lege nudi lep razgled po vsej Koroški, se bomo podali vedno z drugega izhodišča.

Avtobusni prevoz je bil organiziran iz Murske Sobote, ostali pa smo se pripeljali z osebnimi avtomobili. Udeleženci s Koroške smo svoje kolege pričakali na Naravskih ledinah, od koder smo skupaj krenili na uro in pol dolgo pot proti vrhu. Hoja ni bila naporna. Po lepo shojeni stezi skozi gozd, v prijetnem klepetu in pogledu na zadnji letošnji teloh smo mimogrede premagali približno 600 m višinske razlike. Na vrhu Uršlje gore stoji velika gotska cerkev iz leta 1602, posvečena sv. Uršuli, ki je ena najvišje ležečih cerkva v Sloveniji. Ob njej stojijo še TV-oddajnik, Dom na Uršlji gori, ki je odprt vse leto, ter pomembne geodetske točke.

Po okrepčilu in kratkem počitku smo si cerkev tudi ogledali. O njeni gradnji in zgodovinskih zanimivostih je spregovoril g. Štefan Keber, profesor ravenske gimnazije. Sledil je kratek vzpon na vrh gore, kjer smo imeli planinski krst vseh, ki so na Uršljo goro prišli prvič. Vsi pohodniki smo dobili tudi vpisne kartončke z žigom za prvi pohod. Po zagotovilu organizatorja nas čakajo lepe nagrade za večkratni vzpon. Na najvišji koti je sledilo tudi skupinsko slikanje vseh 67 udeležencev.

Ob povratku na Naravske ledine nas je že čakala topla malica in dobra štajerska kapljica, za katero so poskrbeli kolegi iz »vinorodnih« krajev. Zaigrali so nam »Mladi petelini«, fantje s frajtonaricami. Najbolj zagreti, predvsem prijatelji iz celjskega društva, so tudi zaplesali. V prijetnem vzdušju smo se poslovili ter obljubili, da se prihodnje leto spet srečamo.

Vabljeni v soboto, 21. maja, leta 2005!

Slika 1: Vrh, zaseden z geodeti (foto: Dean Kordež).

Slika 2: Nasmejani geodeti ob najdeni GPS-točki na Uršlji gori (foto: Dean Kordež).

Slika 3: Urša na Uršlji gori krsti krsta

Slika 4: Fantje s frajtonaricami.

Slika 5: Zadovoljstvo domačinov po krstu.

Darja Praprotnik, univ. dipl. inž. geod.
Geodetska uprava Republike Slovenije

Jelka Mezner Kogelnik, dipl. inž. geod.
Geodetska uprava Republike Slovenije

Ivana Kotnik, univ. dipl. inž. geod.
Geodetska uprava Republike Slovenije

Društvo geodetov SVS

1. VSESLOVENSKI GEODETSKI TURNIR V MALEM NOGOMETU

Miloš Šušteršič

Večletna težnja nekaterih skupin geodetov po izvedbi turnirja v malem nogometu je doživela realizacijo v soboto, 15. maja 2004. Pobudniki izvedbe so bili Boris Kadunc, Miloš Šušteršič in Jože Cvenkelj, organizacijo je prevzelo Ljubljansko geodetsko društvo. Tekmovanje je potekalo v Športnem parku Rakovnik v Ljubljani, na asfaltni površini, ki je zgrajena po predpisih za mali nogomet in je tudi omrežena. Igrali smo po sistemu: vratar in pet soigralcev. Igrišče in sodnika je organiziral Boris Kadunc.

Slika1: Tekma za prestiž LGD – Geograd, žoga med nogami.

Slika2: Ekipa Expro – Mejnik – Primorci – odlična povezava.

REZULTATI TEKMOVANJA V MALEM NOGOMETU

Mesto	Tekmovalne ekipe	GZ Celje	Expro, Mejnik, Primorci	Gorenjsko geodetsko društvo	Ljubljansko geodetsko društvo	Geograd	Gol razlika	Zmage	Neodločeno	Porazi	Točke
1.	GZ Celje		2 : 0	6 : 0	4 : 0	2 : 0	15 : 0	4	0	0	8
2.	Expro, Mejnik, Primorci	0 : 2		4 : 1	1 : 0	1 : 0	6 : 3	3	0	1	6
3.	Gorenjsko geodetsko društvo	0 : 6	1 : 4		2 : 0	1 : 1	4 : 11	1	1	2	3
4.	Ljubljansko geodetsko društvo	0 : 4	0 : 1	0 : 2		1 : 0	1 : 7	1	0	3	2
5.	Geograd	0 : 2	0 : 1	1 : 1	0 : 1		1 : 6	0	1	3	1

Napeti boji in zavzetost igralcev bi zaslužili več občudovanja, kot smo ga zmogli izraziti redki navijači, je pa igralce zato nagradila sončna uprava, ki je umaknila vse oblake. Žal tudi brez poškodb ni šlo, smo pa, po prvi pomoči, nanje v prijetni družbi in ob dobri kapljici hitro pozabili. Popolno ozdravitev je prinesla razglasitev rezultatov, saj sta prvim trem uvrščenim ekipam Milan Brajnik in Miloš Šušteršič v imenu Ljubljanskega geodetskega društva podelila spominske pokale.

Ob malem nogometu smo organizirali tudi tekmovanje v balinanju dvojic. Ker je Boris Kadunc zbolel in ni mogel prisostvovati tekmovanju, nam je v pomoč pri organizaciji priskočil primorski kolega Aleš Novak, ki je poskrbel za pravilnost poteka in vzpodbudil tekmovalni duh moštev. Tudi balinarski spopadi so bili privlačni za oko, očitno pa še prav posebej za tekmovalce same, saj jih organizator nikakor ni uspel privabiti na razglasitev rezultatov, kjer so prve tri uvrščene dvojice prav tako prejele pokale (izenačeni dvoboji so se, v splošno veselje, vrstili še dolgo po kosilu).

Slika 3: Nujno potrebna koncentracija.

Slika 4: Smer odlična.

Turnir je odlično uspel, tudi brez pogostitve ni šlo, zgolj pijačo si je vsak sam priskrbel pri klubskem bifeju.

REZULTATI TEKMOVANJA V BALINANJU

1. Bojan Pirc (LGD) – Irena Cerar (LGD)
2. Miha Remžgar (LGD) – Aleš Novak (PGD)
3. Korado Pucer (PGD) – Andrej Košmrlj (LGD)
4. Vlasta Marcovich (PGD) – Aleš Lovšin (LGD)
5. Jani Dotti (LGD) – Andreja Kuzmič (PGD)

Ob poslavljanju smo si vsi navzoči (skoraj 70 udeležencev) obljubili »snidenje ob letu osorej«. Nogometni turnir naj bi torej postal stalnica našega druženja, udeležba moštev – predstavnikov društev še popolnejša, organizator pa se bo potrudil pri usklajevanju terminov, da ne bi zopet prišlo do neljubega prekrivanja aktivnosti društev.

Nasvidenje prihodnje leto!

Miloš Šušteršič, inž. geod.
Expro d.o.o., SI-1000 Ljubljana

JEZDIM BELEGA KONJA

Olga Kolenc

Jezdim belega konja.
Usklajujeva ritem.
Staplja se najin nemiren duh –
postajava eno.

V galopu stopnjujeva hitrost
in nemir,
v prej pohlevnih in umirjenih očeh
se nama ogenj prižiga.

Korenine davnih prednikov
srkajo skozi naju
esenco izpod gora,
z razkošnih travnikov in gozdov
pa zaraslih,
pozabljenih grap.
Tu te še vedno zapredejo
v svoje nevidne mreže in popkovine
zasanjane vile.

Jezdim belega konja.
V naročju brezkončnih daljav,
brez ograj
in v sli po življenju
postajava neustavljiva.

Je chevauche mon cheval blanc.
Nous harmonisons notre rythme.
Nos esprits remuants s'entremęlent-
Nous devenons un ętre unique.

En galopant nous accélérons la vitesse
et notre inquiétude,
nos yeux, avant soumis et timides
deviennent flamboyants.

Les racines de nos feux ancętres.
puisent ŕ travers nous,
l'essence des profondeurs de la montagne,
des somptueuses prairies et foręts;
des ravins enherbés
et oubliés.
Ici encore toujours t'enlacent
dans leurs toiles invisibles et cordons ombilicaux
les fées ręveuses.

Je chevauche mon cheval blanc
Dans le sein des horizonts infinis,
sans barričres
et la soif pour la vie
nous rend inlassables.

Pripis uredništva: To je ena zadnjih pesmi Olge Kolenc, ki jo je posnela za francosko TV1. Oddaja predstavlja Slovenijo ob meji ob vstopu v Evropsko unijo, avtorica pa je predstavila v njej slovenski čustveni del. Snemanje oddaje je bilo v Lipici, zato je avtorica simbol konja vezala na želeno temo.

Olga Kolenc
Območna geodetska uprava Nova Gorica
E-pošta: olga.kolenc@gov.si